

BS USARB

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți

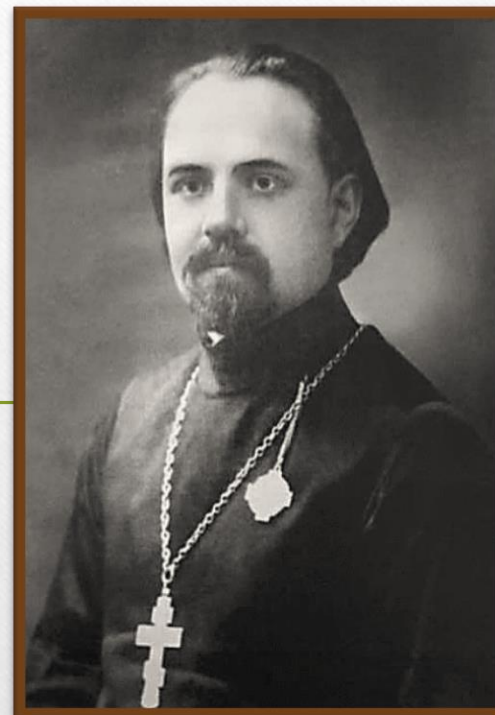

ALEXEI MATEEVICI

Poet, publicist, folclorist, traducător

100 de ani de la trecerea în eternitate

27 martie 1888 - 24 august 1917

<https://alchetron.com/Alexei-Mateevici-1277546-W#demo>

„Talentat traducător, autor a zeci de articole și studii (de folcloristică, în primul rând), culegător de folclor, Al. MATEEVICI s-a impus în literatura română prin poeziile sale originale, mai ales prin acelea în care dragostea față de țară și de cei umiliți e preponderentă.”

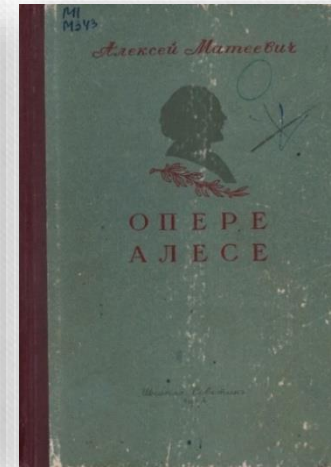
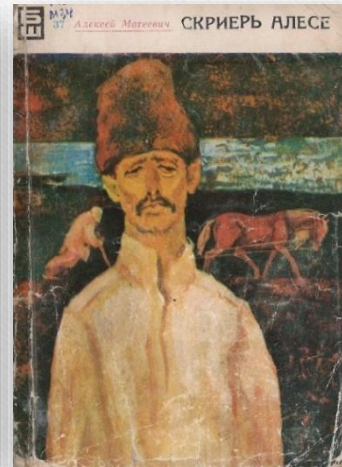
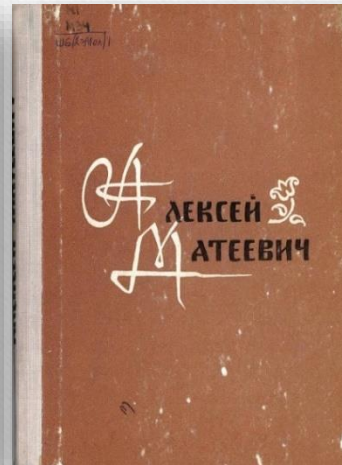
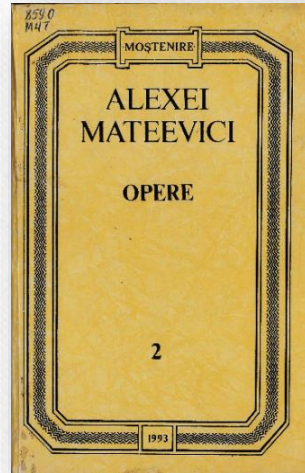
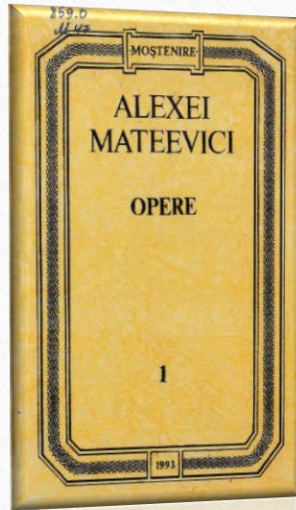
Ion NUȚĂ

TABEL CRONOLOGIC

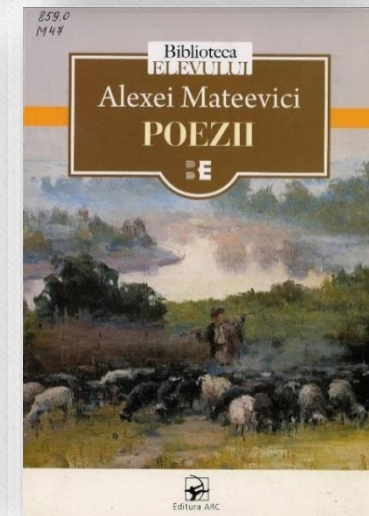
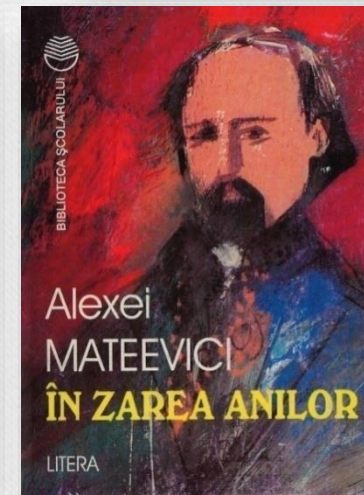
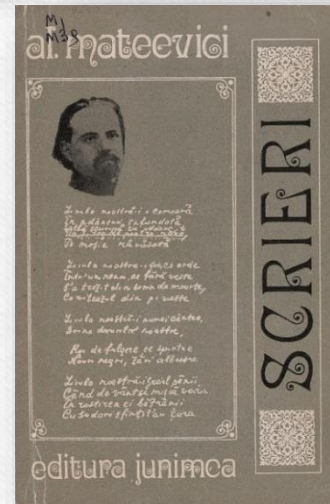

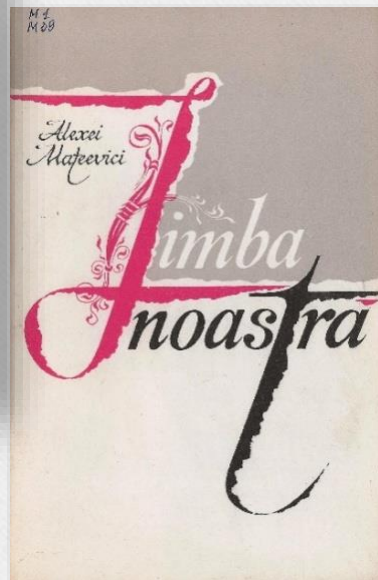
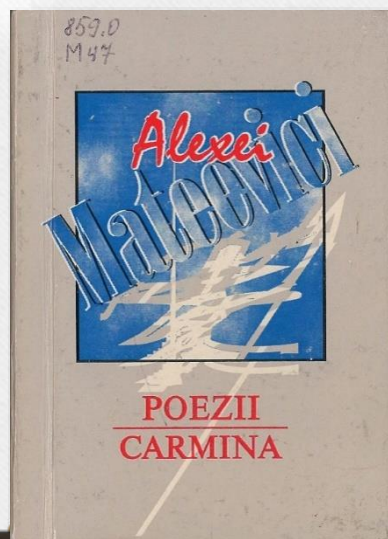
- **1888, 27 martie** – La Căinari, fostul județ Bender, se naște Alexei Mateevici, în familia preotului Mihail Mateevici.
- **1893** – Urmează școala primară în satul Zaim, unde se mutase cu traiul părinții.
- **1897-1902** – Este înscris la Școala Duhovnicească din Chișinău, pe care o termină „cu privilegiu” (cu laude).
- **1902-1910** – Urmează studiile la Seminarul Teologic din Chișinău.
- **1906** – Debutează, în ziarul „Basarabia”, cu articolul „Chestia preoțească”.
- **1907** – Publică în „Basarabia” un ciclu de poezii: „Țăranii”, „Eu cânt”, „Țara” și articole: „Sfântul Vasile – Anul Nou în obiceiurile moldovenilor basarabeni” și „Din cântecele poporane ale Basarabiei”.
- **1910-1911** – Publică în „Chișiniovschie eparhialinâie vedomosti” studiul lingvistic „Momente ale influenței bisericești asupra originii și dezvoltării istorice a limbii moldovenești”, precum și articolele „Motive religioase în credințele și obiceiurile moldovenilor basarabeni”, „Bocetele funerare moldovenești”.
- **1910-1914** – Studiază la Academia Teologică „Petru Movilă” din Kiev. Traduce mult din literatura rusă clasică și studiază trecutul istoric și cultural al poporului său.
- **1914**, 22 septembrie – Activează profesor de limba greacă la Seminarul din Chișinău.
- **1915** – Este numit preot militar pe Frontul galițian, apoi pe Frontul român.
- **1917** – În vara acestui an Alexei Mateevici scrie poeziile: „Văd prăbușirea”, „Cântec de leagăn”, „Basarabenilor”, „Frunza nucului”, „Unora” s.a.
- **1917, 17 iunie** – Crează capodopera „Limba noastră”, care devine din 1994 Imnul Republicii Moldova.
- **1917, 24 august** – Se stinge din viață la spitalul nr.1 din Chișinău, fiind bolnav de tifos exantematic și este înmormântat la Cimitirul Central din Chișinău.

OPERA

*Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

100 de ani de la publicarea poeziei „Limba noastră” (1917).

„Poezia Limba Noastră este capodopera operelor sale, este unul dintre cele mai frumoase poeme care s-au scris vreodată despre limba română, este un poem care a ajuns să fie imn al țării.”

Arcadie SUCEVEANU

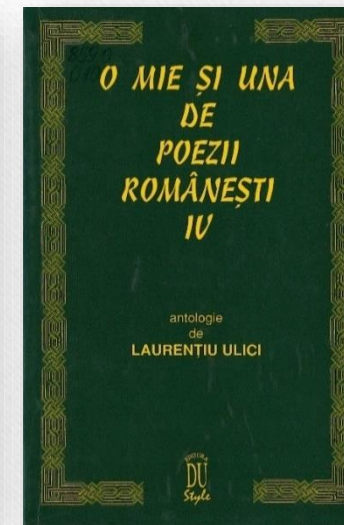
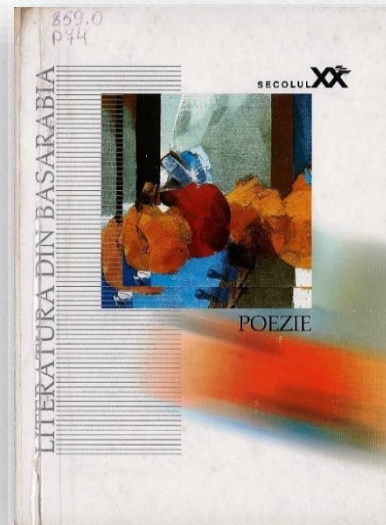
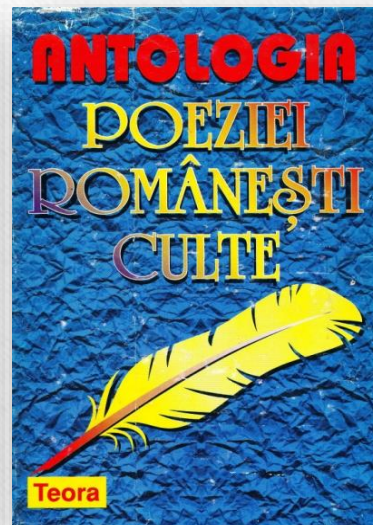
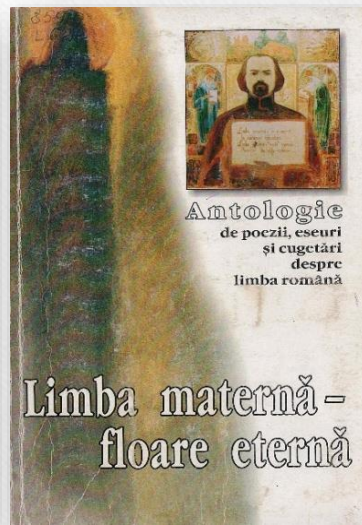
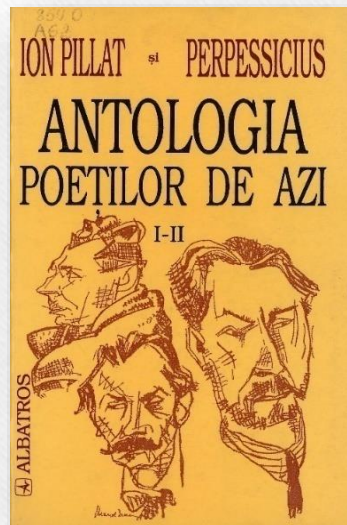
<http://www.publika.md/poezia-limba-noastra-implineste-astazi-100-de-ani-zeci-de-flori-au-fost-depuse-la-bustul-lui-alexei-mateevici-de-pe-aleea-clasicilor-2972331.html>

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte,
Ca viteazul din poveste.

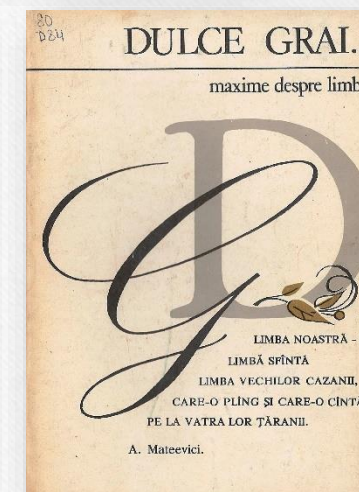
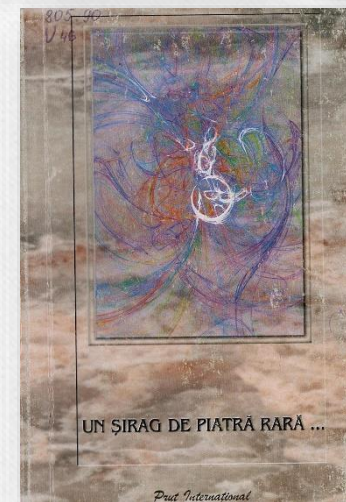
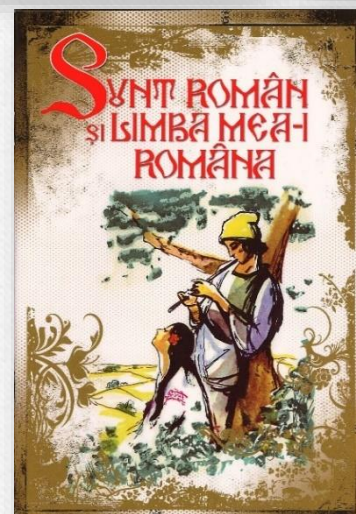
„Poezia „Limba Noastră” este o izbucnire a unui popor sclav, care chiar întreținut, hrănit și îmbrăcat, nu avea dreptul a se crede om.”

Elena ALISTAR

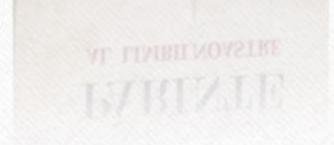
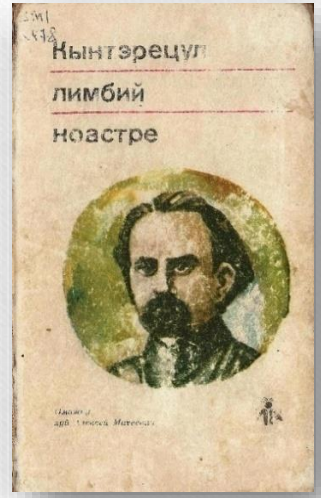
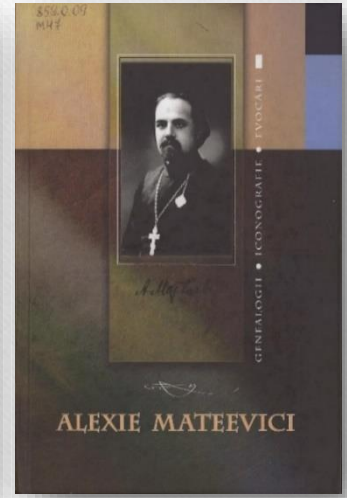
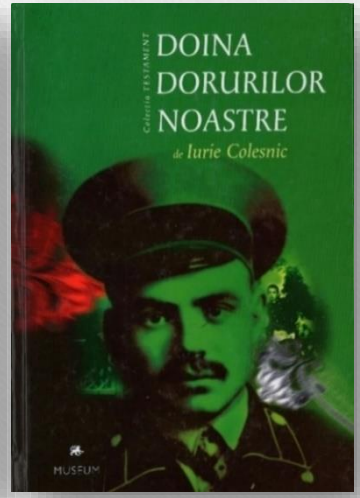
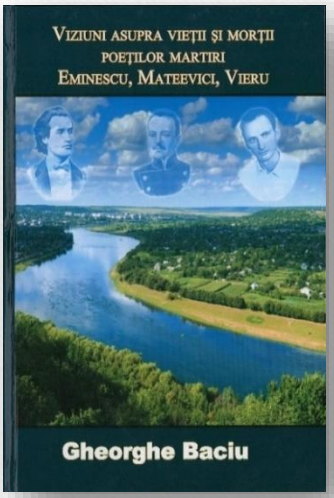
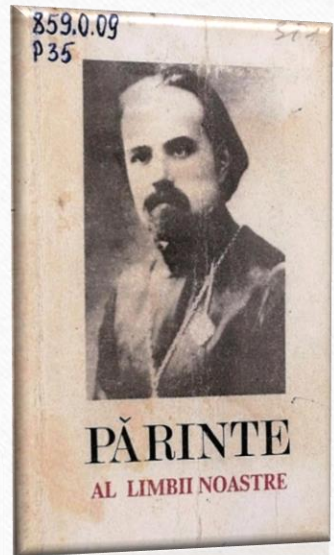
PREZENȚE ÎN ANTOLOGII

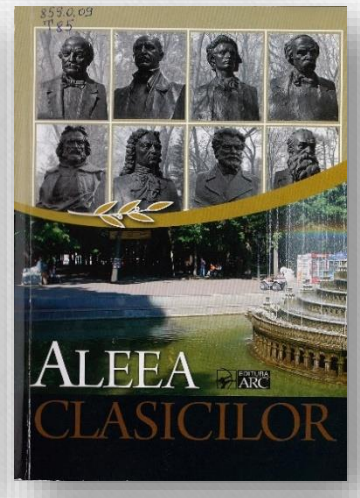
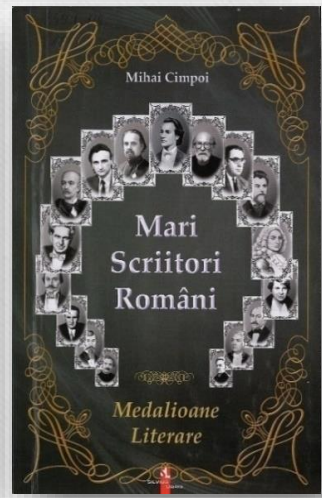
*Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.*

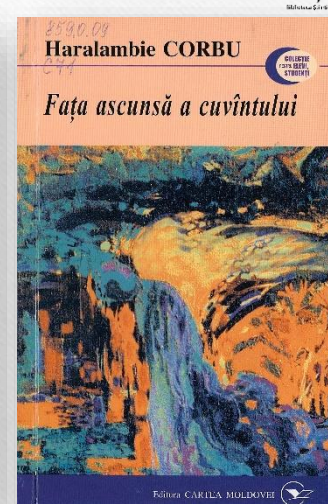
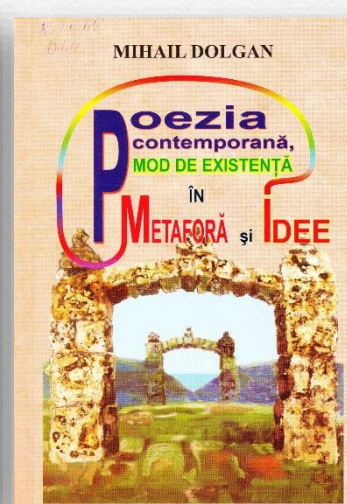
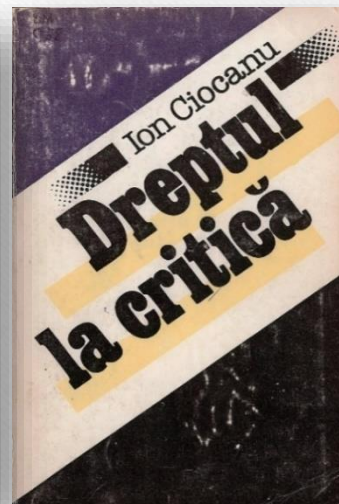
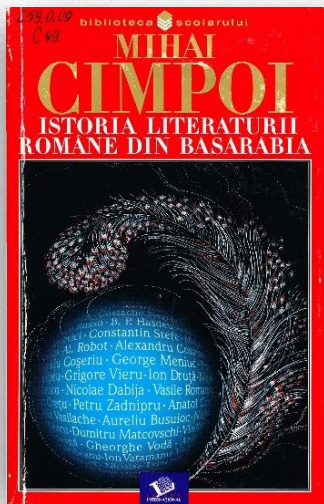
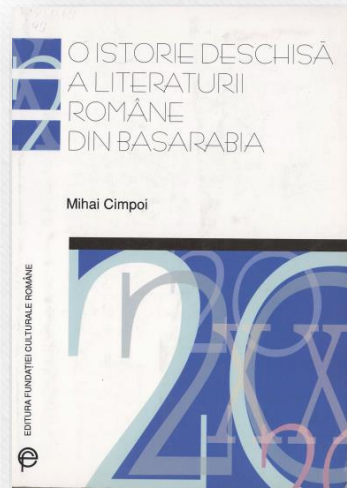

REFERINȚE CRITICE

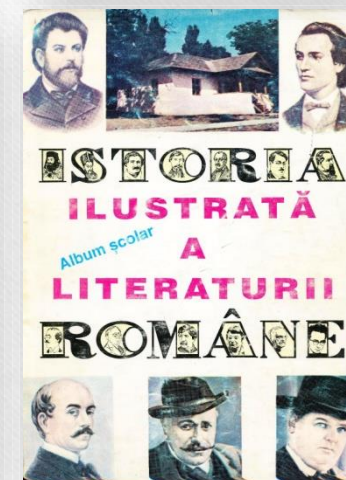
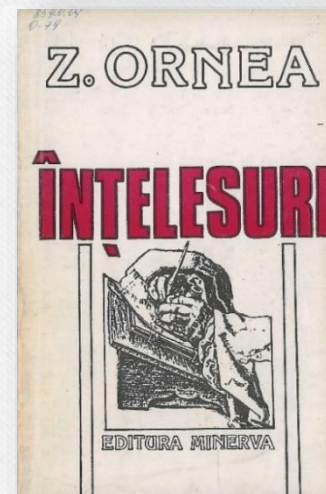

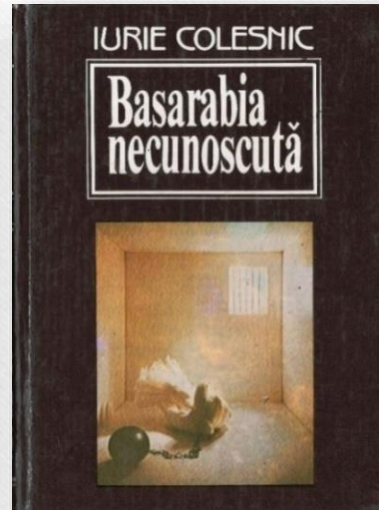
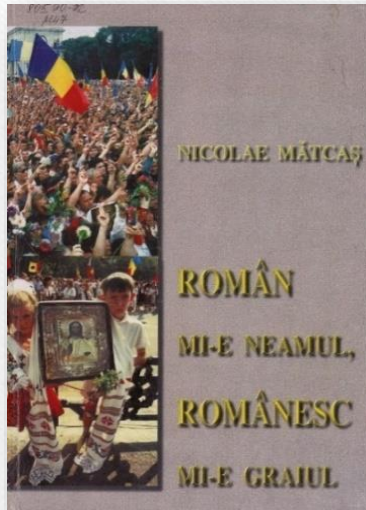
*Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
În rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara.*

*Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.*

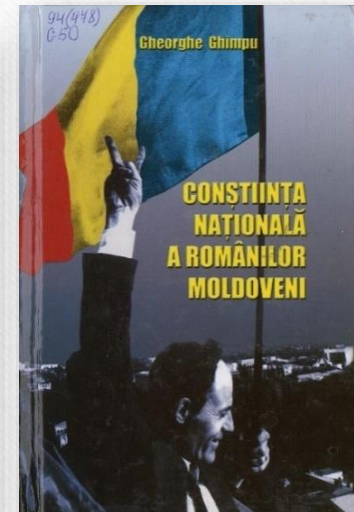
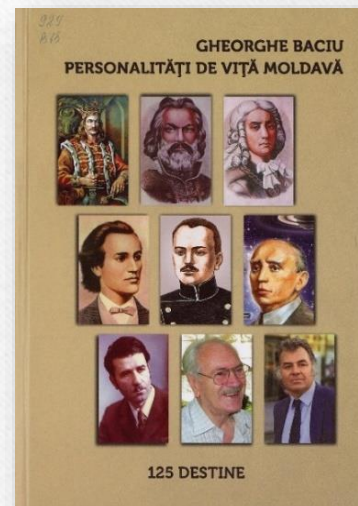

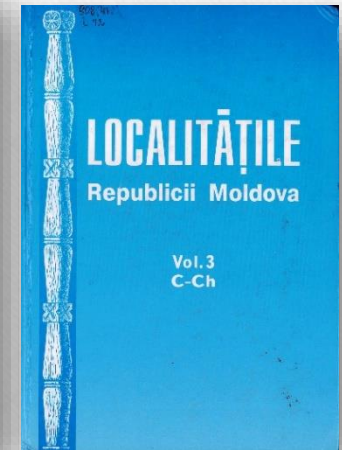
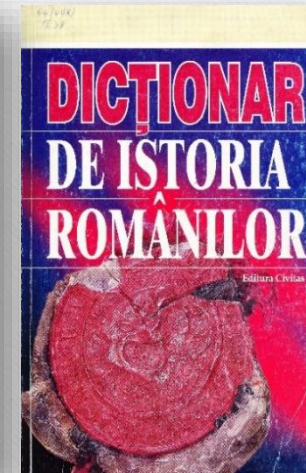
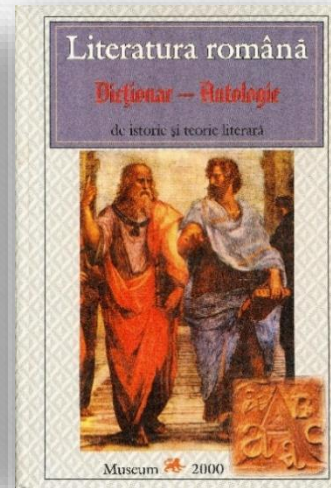
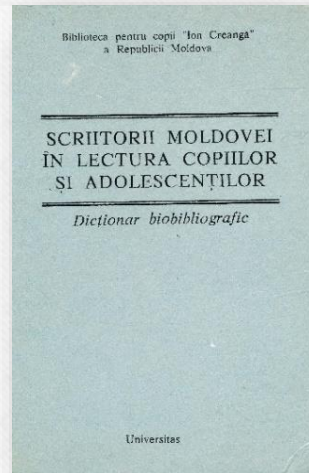
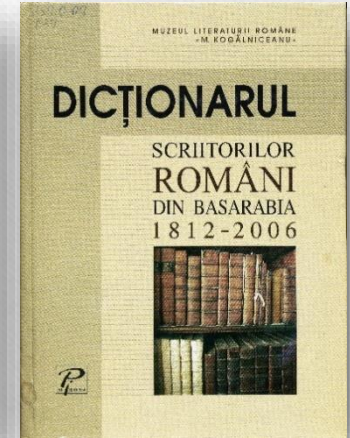
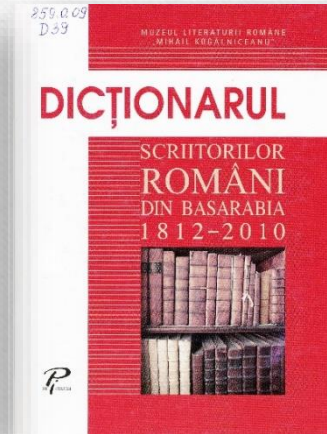
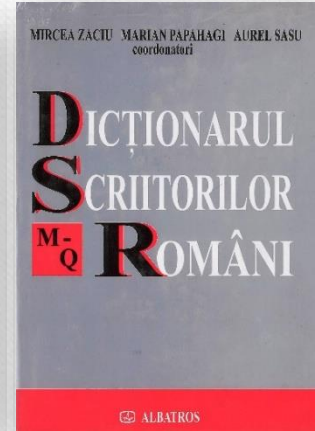
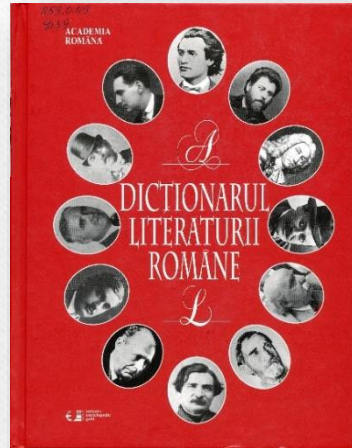
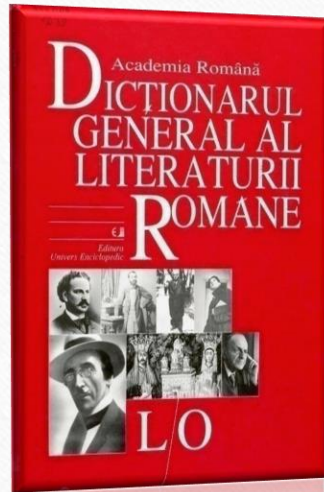
„Talent autentic, toarnă în tipare de vers iubirea de țară și durerea umilițiilor... Influențat de poezia poporană dă versului său un ritm vior cu prospețimi de grai autentic românesc.”

Tiberiu TRETINESCU

*Limba noastră-i vechi izvoade.
Povestiri din alte vremuri;
Și citindu-le-nșirate,
Te-nfiori adânc și tremuri.*

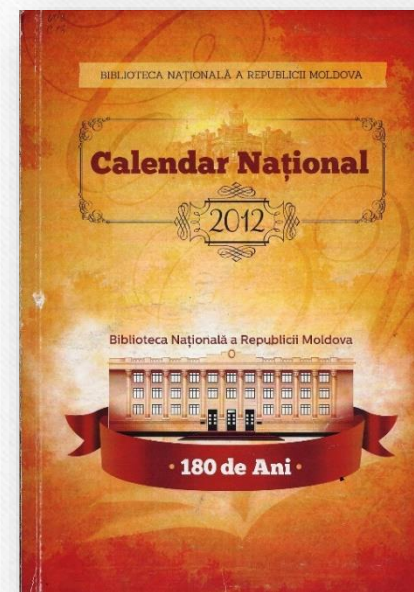
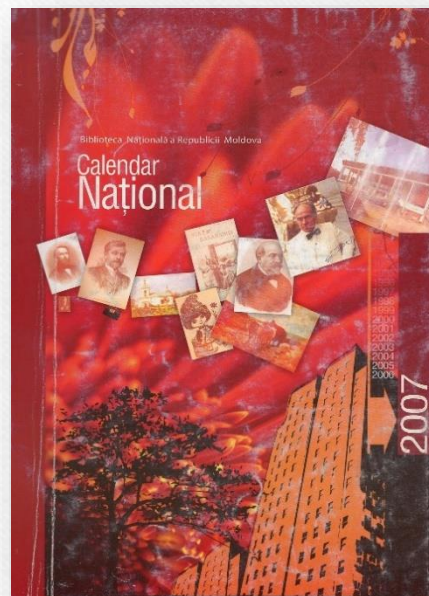
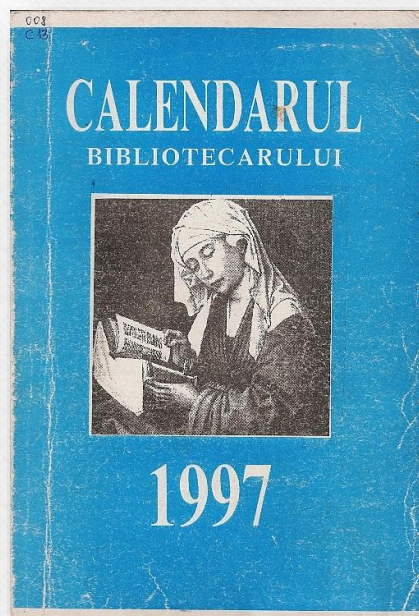

PREZENȚE ÎN SURSE DE REFERINȚE

*Limba noastră îi aleasă
Să ridice slavă-n ceruri,
Să ne spuie-n hram și-acasă
Veșnicele adevăruri.*

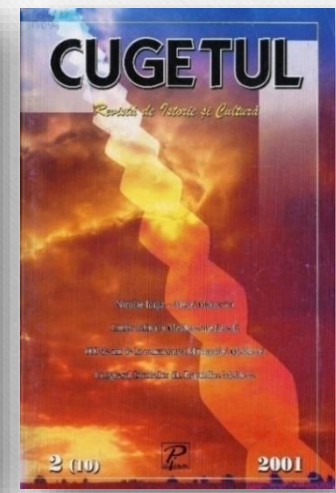
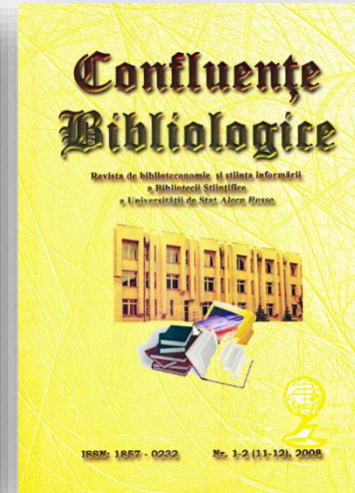
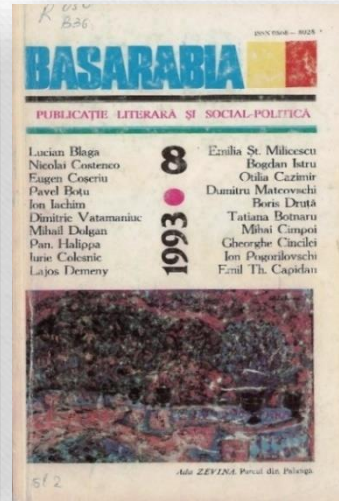
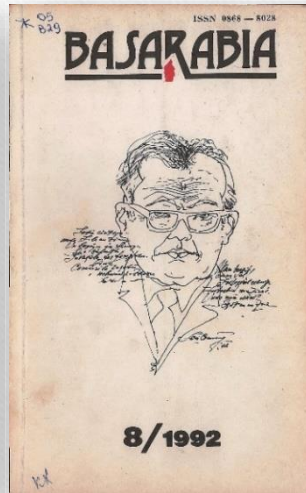
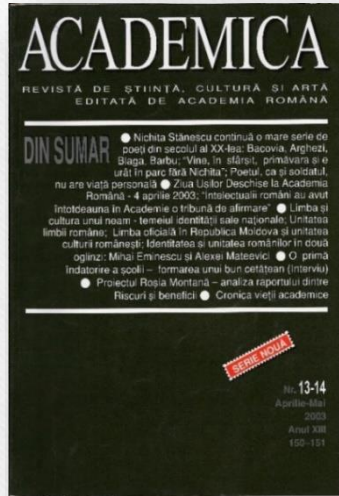
PREZENȚE ÎN CALENDARUL NAȚIONAL

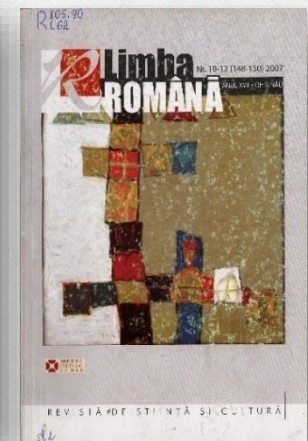
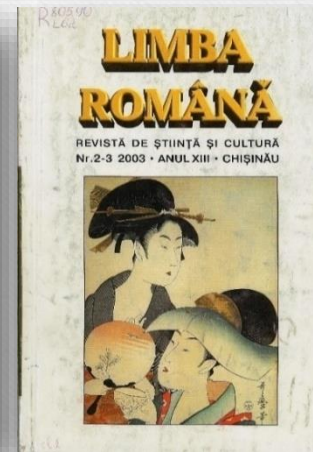
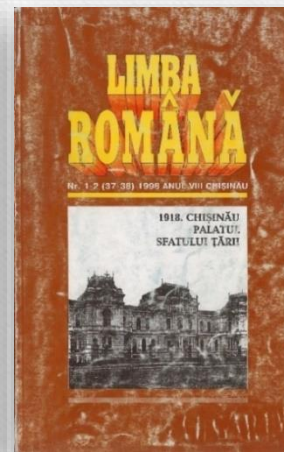
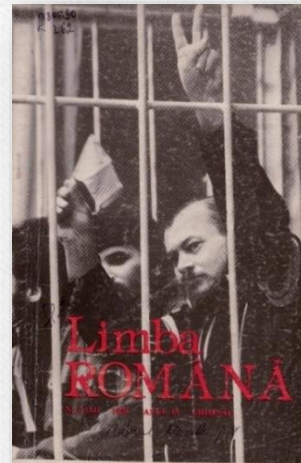
„Iubiți Basarabia, dragii mei, iubiți poporul ei cu sufletul deschis adevărului și dreptății, iubiți trecutul ei bogat în monumente istorice, mai ales cele bisericesti, tradițiile și obiceiurile lui strămoșești – și nu vă veți înșela. Iubiți-o, cunoașteți-o învățați-o acesta este testamentu-mi adresat vouă...”

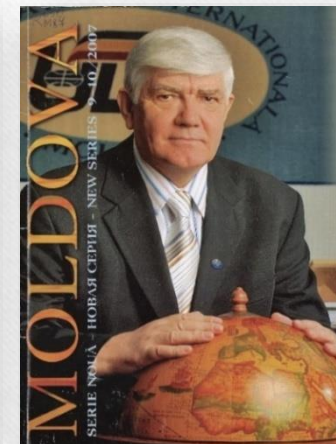
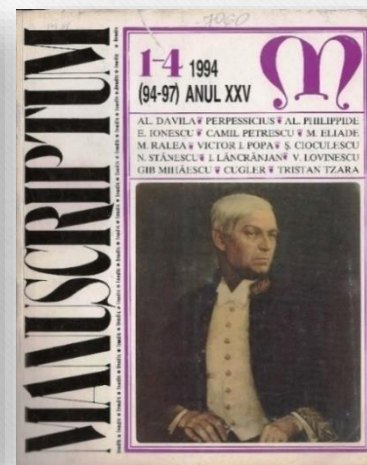
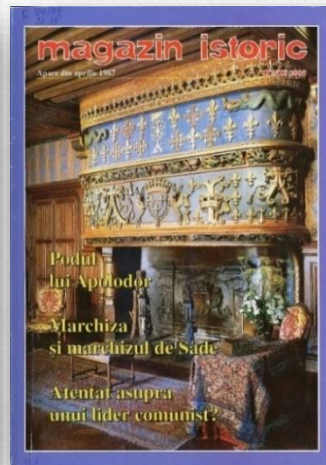
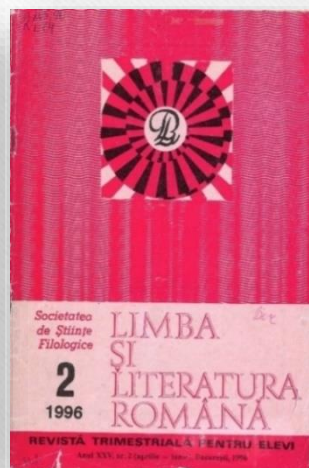
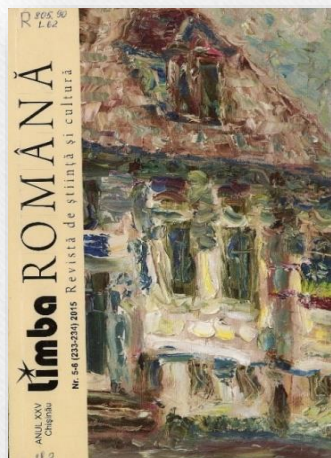
Al. MATEEVICI

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

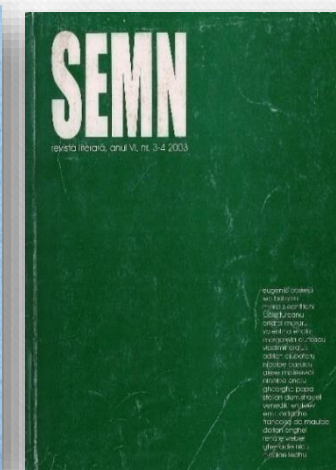
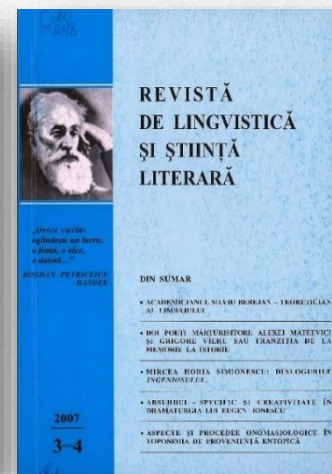
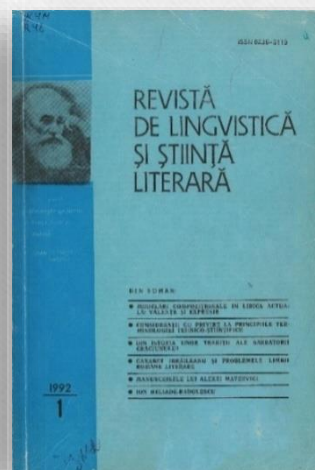
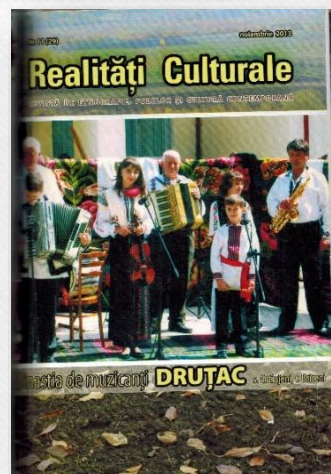

*Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor țărani.*

*Înviați-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slîmul, mucegaiul
Al uitării-n care geme.*

Curtea de la Argeș

Revista de cultură

Anul V • Nr. 8 (57) • Iunie 2014

Curtea de Argeș, Oraș Regal

George PĂLNU

Un sumar:
 • Bădăreanu: Via vizită
 • Gălbeneț: Chinași Mădălin
 • Gălbeneț: Mircea Eliade - Realitatea

Facția

SĂPTĂMÂNAL DE INFORMĂȚIE, OPINIE ȘI CULTURĂ PEDAGOGICĂ

Nr. 25 (244) ISSN: 1575-5016
 Vineri, 24 Iulie 2008

Fondată în 3 octombrie 1954
 Director: Tudor BĂDĂREANU
 Telefon: Fax: 0372-77-77
 www.factia.ro

Poziția Sindicatului față de situația creată în LT „D. Alighieri”, mun. Chișinău

Adrian CĂCĂCĂ
 Șef de Birou Informațional

Vor putea vrea dată aolingvii comunica în limba română?

Cine vei fi, domnule primar?

Năchalisъ весенний работы

LITERATURA ȘI ARTA

ANULAMĂN AL SCRITORILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA
 15 AUGUST 2007 FONDAT LA 3 OCTOMBRIE 1954
 Nr. 25 (31) ISSN: 1521-9222

PUBLICAȚIE DE LIMBA ROMÂNĂ

Am cunoscut unătatea...

Odă la Basarabia

Plai Bălțean

Publicație periodică a Consiliului județean Bălți

Nr. 7 (489) • 15 februarie 2002 • Vineri

Cine vei fi, domnule primar?

Năchalisъ весенний работы

Tăieri planificate

*Strângeți piatra lucitoare
 Ce din soare se aprinde,
 Și-ți avea în revărsare
 Un potop nou de cuvinte.*

Moldova Suverană

Fondator: Guvernul Republicii Moldova

Președintele Republicii Moldova apreciază înalt Summitul Milenar al ONU

Președintele Republicii Moldova, Petru Lucinschi, a declarat...

Din istoria noastră

12 septembrie 1453
12 septembrie 1700
12 septembrie 1740
12 septembrie 1800
12 septembrie 1900
12 septembrie 2000

Săptămîna

ANUL XVII - NR. 30 (813) VINERI, 25 IULIE 2008 • PREȚ CONTRACTUAL

Program TV TVM, 1-1
 10:00 Euro TV Off
 11:00 NTV

Oroare. E lipsă de onoare sau o simplă eroare

Afroamericani pretendenți la titlu: SUA și Formula 1

Doi într-o barcă

Un nou facel, domnilor țărani? ...

Univers Pedagogic pro

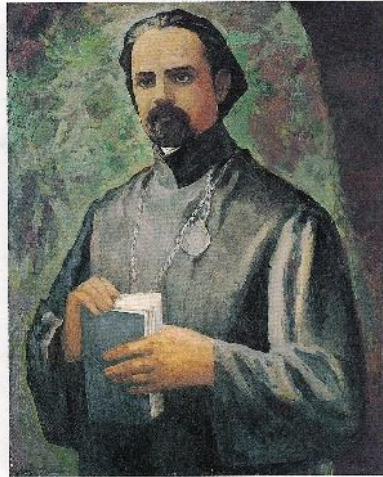
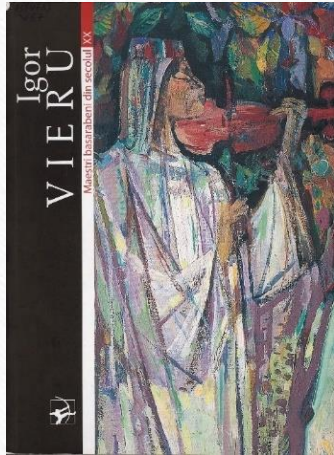
Nr. 25 (532) • Săptămînal al Ministerului Educației al Republicii Moldova și al Institutului de Științe ale Educației

În prim plan - dezvoltarea competențelor

ULTIMA ORĂ
Evaluarea aplicațiilor pentru granturile doctorale

ALEXEI MATEEVICI ÎN ARTĂ

Portretul poetului Alexei Mateevici, 1975. Ulei pe pânză. 107 x 86 cm

Igor Vieru
Portretul poetului Alexei Mateevici.
1975. Ulei pe pânză. 107x86cm

*Nu veți plânge-atunci amarnic,
Că vi-i limba prea săracă,
Și-ți vedea, cât îi de darnic
Graul țării noastre dragă.*

Bustul poetului Alexei Mateevici instalat în 1934 pe mormântul de la Cimitritul Ortodox Central de pe strada Armenească din Chișinău, Republica Moldova
Sculptor: Alexandru Plămădeală
Inginer: G.Levițchi

<https://mazarini.files.wordpress.com/2014/07/mateevici-8.jpg?w=640&h=480>

Casa - muzeu „A.Mateevici”,
Zaim, Căinari, Republica Moldova.

http://m.moldovenii.md/resources/files/photo/6/b/6bb56fb1aec2ecdc2451239845640a91_804.jpg

Alexei Mateevici,
bustul poetului de pe Aleea Clasicilor,
Chișinău, R.Moldova, 1990.
Sculptor: Dimitri Rusu-Scvorțova

http://www.istoria.md/articol/528/Alexei_Mateevici_biografie

Alexei Mateevici,
bustul poetului, amplasat în
fața Liceului Teoretic din
Căușeni

http://photos.wikimapia.org/p/00/00/44/50/89_big.jpg

Alexei Mateevici,
Bustul poetului din fața Casei
Centrale a Armatei a Ministerului
Apărării al Republicii Moldova,
Chișinău.
Instalat: 17 mai 1998
Sculptor: Victor Nița

<http://photos.casata.md/index.php?l=ro&&action=viewfullimage&id=6936>

Monumentul celor Trei Martiri –
Simeon Murafa, Alexei Mateevici, și
Andrei Hodorogea, grădina Catedralei
din Chișinău. Proiectul
sculptorului Vasile Ionescu-Varo, 29
septembrie 1923.

Parcul Catedralei mitropolitane
„Nașterea Domnului” din centrul
Chișinăului, inaugurarea 29 septembrie
2016.

content/uploads/2016/10/DSC_5361nadeajda-roscovanu-photo.jpg?resize=1024%2C680

ALEXEI MATEVICI ÎN FILATELIE

<http://graiesc.md/upload/Mateevici%20marca%202013.jpg>

1992

<http://observatoare.eu/2012/08/la-zaim-acasa-la-mateevici/>

1998

https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexei_Mateevici#/media/File:Stamp_of_Moldova_247.gif

2008

https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexei_Mateevici#/media/File:Stamp_of_Moldova_md097cvs.jpg

2008

https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexei_Mateevici#/media/File:Stamp_of_Moldova_md026pds.jpg

Moneda jubiliară (comemorativă) a fost emisă pentru a comemora 125 de ani de la nașterea lui Alexei Mateevici.

<http://4.bp.blogspot.com/-f2PL41VAtpY/UgZigfTzxxI/AAAAAAAAAzew/bD87OkyCKNs/s400/mon+alex+matv.png>

„Mateevici a descoperit pentru noi fluviul necesar al limbii materne, scaldându-ne în care ne simțim mai întineriți, mai bărbați, mai fără de moarte.”

Iurie COLESNIC

PREZENȚE ÎN INTERNET

A screenshot of the Romanian Wikipedia article for Alexei Mateevici. The page features a navigation sidebar on the left with categories like 'Pagini vecinate' and 'Căutare'. The main content area includes a title 'Alexei Mateevici', a sub-header 'Alexei Mateevici, enciclopedie liberă', and a list of 'Cuprins' items. A small portrait of Alexei Mateevici is visible on the right side of the article.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexei_Mateevici

A screenshot of the article 'Alexei Mateevici, biografie (1888 - 1917)' from the website istoria.md. The page has a yellow background and features a portrait of Alexei Mateevici. The text provides a biographical overview, mentioning his birth on March 27, 1888, in Căinari, and his death on August 24, 1917, in Chișinău. It also notes his role as a poet and his connection to the literary circle 'Basarabia'.

http://www.istoria.md/articol/528/Alexei_Mateevici_biografie

A screenshot of the article 'Poezia „Limba noastră”, de Alexei Mateevici, a împlinit un secol' from 10tv.md. The page features a photograph of a group of people gathered around a monument in a park. The text discusses the centennial of the poem 'Limba noastră' and its significance in Moldovan culture.

<http://10tv.md/poezia-limba-noastra-de-alexei-mateevici-implinit-un-secol/>

A screenshot of the website 'Basarabia Literara'. The page has a red header with the site's name and navigation links. The main content area features an article titled 'ALEXEI MATEEVICI - ANIMATOR AL UNIRII ȘI RENĂȘTERII SPIRITUALE DIN BASARABIA'. There is a portrait of Alexei Mateevici and a list of related articles on the right side.

<http://basarabialiterara.com.md/?p=18926>

*Răsări-vă o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.*

A screenshot of the article 'Sfatul lui Mateevici' from zlotescu.wordpress.com. The page features a portrait of Alexei Mateevici and text discussing his role as a poet and his connection to the literary circle 'Basarabia'. The article is dated October 9, 2015.

<https://zlotescu.wordpress.com/2015/10/09/sfat-ul-lui-mateevici/>

A screenshot of the article 'MATEEVICI ALEXEI' from moldovenii.md. The page features a portrait of Alexei Mateevici and text discussing his life and work. The article is dated October 22, 2015.

<http://moldovenii.md/md/people/283>

BIBLIOGRAFIE

- BACIU, Gheorghe. *Personalități de viață moldavă : 125 destine*. Ch. : [S.n.], 2017. 348 p. ISBN 978-9975-129-29-9.
- BACIU, Gheorghe. *Viziuni asupra vieții și morții poezilor martiri: Eminescu, Mateevici, Vieru*. Ch.: [S.n.], 2014. 286 p. ISBN 978-9975-100-99-1.
- BANTOȘ, Ana. Doi poeți mărturisitori: Alexei Mateevici și Grigore Vieru sau tranziția de la memorie la istorie. In: *Revistă de lingvistică și știință literară*. 2007, nr. 3-4, pp. 54-61. ISSN 0236-3119.
- BUZDUGAN, Ion. Amintiri despre poetul Alexei Mateevici. In: *Magazin istoric*. 2005, nr. 6, pp. 6-11. ISSN 0541-881X.
- CIOCANU, Ion. Pentru un Mateevici integral. In: *Dreptul la critică*. Ch. : Hyperion, 1990, pp. 146-153. ISBN 5-368-00970-4.
- CIMPOI, Mihai. Alexei Mateevici, homo christianus. In: *Revistă de lingvistică și știință literară*. 1995, nr. 1, pp. 15-18. ISSN 0236-3119.
- COLESNIC, Iurie. *Doina dorurilor noastre*. Ch. : Ed. Musem, 2007. 336 p. ISBN 978-9975-948-03-6.
- IRIMIA, Dumitru. A. Mateevici – autorul celui mai profund poem închinat limbii române. In: *Limba română*. 2015, nr. 5-6, pp. 341-349. ISSN 0235-9111.
- LEVIT, Efim, PÎNZARU, Sava. Consacrarea lui Alexei Mateevici. In: *Basarabia*. 1992, nr. 8, pp. 147-153. ISSN 0868 – 8028.
- *Părinte al limbii noastre: Închinare către Mateevici*. Ch. : Ed. Red. Rev. „Basarabia”, 1992. 141 p.

- COLECȚIA BIBLIOTECII ȘTIINȚIFICE USARB - <http://primo.libuniv.md/>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexei_Mateevici
- <https://zlotescu.wordpress.com/2015/10/09/sfatul-lui-mateevici>
- <http://www.versuri-si-creatii.ro/poezii/m/alexei-mateevici-6zudscu/>
- <http://ziarullumina.ro/marele-roman-preot-si-poet-alexe-mateevici-74825.html>
- http://www.istoria.md/articol/528/Alexei_Mateevici_biografie
- <https://cersipamantromanesc.wordpress.com/2011/03/23/un-mare-poet-basarabean-si-un-mare-roman-alexei-mateevici/>
- <https://romaniabreakingnews.ro/alexei-mateevici-un-mare-poet-basarabean-si-un-mare-roman/>
- <http://ziarullumina.ro/poetul-limbii-noastre-71308.html>
- <http://basarabialiterara.com.md/?p=18926>
- <http://www.timpul.md/articol/125-de-ani-de-la-naterea-lui-alexei-mateevici-42331.html>
- <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=228>
- <http://www.ziaruldegarda.ro/versuri-originale-si-folclor-de-alexei-mateevici-reeditat-in-bacau-de-ziua-nationala/>

Realizat:

Ala Lîsîi, bibliotecar principal,
Ludmila Răileanu, șef serviciu,
Serviciul Comunicarea colecțiilor

Coordonator:

Valentina Topalo,
șef serviciu Centrul Manifestări Culturale

2017